

ΣΥΛΛΟΓΗ ΓΛΑΥΚΟΥ ΚΛΗΡΙΔΗ
ΣΤΗΝ ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ
ΤΑΜΑΣΟΥ ΚΑΙ ΟΡΕΙΝΗΣ

ΣΥΛΛΟΓΗ ΓΛΑΥΚΟΥ ΚΛΗΡΙΔΗ
ΣΤΗΝ ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ
ΤΑΜΑΣΟΥ ΚΑΙ ΟΡΕΙΝΗΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ «ΚΥΠΡΟΠΑΙΔΕΙΑ»

Ινστιτούτο Γλαύκος **Κληρίδης**

ΛΕΥΚΩΣΙΑ 2015

ISBN 978-9963-2195-2-0

Copyright © Εκδόσεις «Κυπροπαίδεια»

Όλα τα δικαιώματα επιφυλάσσονται.

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή του παρόντος έργου στο σύνολό του ή τμημάτων του με οποιοδήποτε τρόπο, καθώς και η μετάφραση ή διασκευή του ή εκμετάλλευσή του με τρόπο μηχανικό ή ηλεκτρονικό ή οποιονδήποτε άλλο, χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

Επιμέλεια έκδοσης: Ουρανία Περδίκη - Χαράλαμπος Πέτσας

Φιλολογική επιμέλεια: Δρ Γιώργος Β. Γεωργίου

Φωτογράφιση: Aleksndr Vivtonenko

Χαιρετισμός Μητροπολίτη Ταμασού και Ορεινής κ. Ησαΐα

Χαιρετίζω με ιδιαίτερη χαρά την έκδοση του Λευκώματος της Έκθεσης με αντικείμενα από την προσωπική συλλογή του Γλαύκου Κληρίδη. Η συλλογή αυτή δεν είναι μόνο μια συνάθροιση σπουδαιών κειμηλίων, αλλά αποτελεί χώρο προβολής της ιστορίας του τόπου μας και της εθνικής μας κληρονομιάς.

Ο αείμνηστος Γλαύκος Κληρίδης ήταν ο άνθρωπος που από το μέτωπο του Β' Παγκοσμίου Πολέμου στην Ευρώπη, βρέθηκε στις επάλξεις του απελευθερωτικού αγώνα 1955-59 και του αγώνα για τη διαφύλαξη της ανεξαρτησία του νησιού μας. Ο άνθρωπος που για πάνω από μισό αιώνα βρισκόταν στο προσκήνιο της ιστορίας, και αγωνιζόταν με το γνήσιο ελληνικό πατριωτικό φρόνημα για το συμφέρον και το καλό του τόπου του. Ένας σοβαρός και σοφός πολιτικός, υπέρμαχος της δημοκρατίας, ένας άξιος και ανδρείος караβοκύρης που κράτησε το πηδάλιο της Κυπριακής Δημοκρατίας για μία δεκαετία (1993 – 2003). Μέχρι το τέλος της ζωής του, με τον δικό του έμπειρο, αυθεντικό και σοφό λόγο, ένδειξη έξυπνου και μετρημένου ανθρώπου, ουδέποτε έλειψε από τον εθνικό αγώνα για ελευθερία και δικαίωση.

Το ανά χείρας Λευκώμα δεν αποτελεί ένα απλό οδηγό ιστορικής αναδρομής, αλλά λειτουργεί ως εργαλείο στα χέρια οποιουδήποτε, ώστε να κατανοήσει το βάθος, το μεγαλείο της εθνικής μας κληρονομιάς. Η προσωπική συλλογή του Γλαύκου Κληρίδη αντικατοπτρίζει τα πιστεύω και τα ιδεώδη του δημιουργού της. Έχει βασικό της άξονα τα εθνικά και θρησκευτικά ιδεώδη της φυλής μας. Αυτή η συλλογή ως ελληνοκεντρική και χριστοκεντρική, αποτελεί

σημαντικό υλικό για την ψηλάφηση της ιστορίας μας, μέσα από την πορεία ενός γνήσιου Έλληνα.

Εκφράζω θερμές ευχαριστίες προς τη θυγατέρα του αιμνήστου Γλαύκου Κληρίδη, κυρία Καίτη Κληρίδου, για την ευγενή παραχώρηση της συλλογής στην Ιερά Μητρόπολη Ταμασού και Ορεινής, που έγινε τον Ιούλιο του 2015. Επίσης θερμές ευχαριστίες εκφράζω προς τον χορηγό αυτού του Λευκώματος, το Ινστιτούτο «Γλαύκος Κληρίδης» και ιδιαιτέρως στον εκτελεστικό διευθυντή του κύριο Μιχάλη Σοφοκλέους.

Μετ' ευχών

Ο Ταμασού και Ορεινής Ησαΐας

15 Νοεμβρίου, 2015

Χαιρετισμός Εκτελεστικού Διευθυντή Ινστιτούτου «Γλαύκος Κληρίδης» κ. Μιχάλη Σοφοκλέους

Η συλλογή προσωπικών αντικειμένων του Γλαύκου Κληρίδη αντικατοπτρίζει μοναδικά το εύρος της πολυσχιδούς του προσωπικότητας και αποτελεί μια αξιοθαύμαστη σύνθεση των πανανθρώπινων, ελληνικών και χριστιανικών αρχών τις οποίες υπηρέτησε.

Ο Γλαύκος Κληρίδης άλλωστε, υπήρξε πέραν από Πρόεδρος της Δημοκρατίας και πολιτικός ηγέτης, ο Εθνικός ηγέτης και ο άνθρωπος που υπηρέτησε μοναδικά τις αξίες της Εθνικής συμφιλίωσης, της ουσιαστικής Δημοκρατίας, της εξωστρέφειας της πατρίδας μας και της πανανθρώπινης ελευθερίας. Αποτελεί εθνική φυσιογνωμία παγκόσμιας ακτινοβολίας που υπερβαίνει κατά πολύ τα στενά όρια της μικρής μας πατρίδας.

Ο Γλαύκος Κληρίδης με την πολιτική του δράση πέτυχε να παραμεριστούν τα μίσση και πάθη του παρελθόντος που τόσο τραυμάτισαν την πατρίδα μας, ως Πρόεδρος πέτυχε την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ ως άνθρωπος προασπίστηκε μοναδικά την εμπέδωση της δημοκρατίας και του αλληλοσεβασμού και είχε έντονα ενεργή συμμετοχή στον παγκόσμιο αγώνα κατά του ναζισμού και του φασισμού.

Στη συλλογή των προσωπικών του αντικειμένων απεικονίζονται η προσήλωση στις αξίες του Ελληνισμού, όπως η Δημοκρατία, η Αρετή και η Ελευθερία, αλλά και ο σεβασμός προς τους άλλους πολιτισμούς και τους δικούς τους αγώνες και παραδόσεις. Τα αντικείμενα του υποδεικνύουν από που αντλούσε ο Γλαύκος Κληρίδης τη σοφία και την πραότητα του, την ευρύτητα της σκέψης του και τη δυνατότητά του να κτίζει γέφυρες με άλλους λαούς.

Ως Ινστιτούτο «Γλαύκος Κληρίδης», χαιρετίζουμε την απόφαση της κας Καίτης Κληρίδου να δωρίσει τη συλλογή των προσωπικών του αντικειμένων στη Μητρόπολη Ταμασού και Ορεινής και εκφράζουμε την απεριόριστη μας εκτίμηση προς τον Πανιερώτατο Μητροπολίτη κ. Ησαΐα που φρόντισε να φιλοξενηθεί η συλλογή με αξιοθαύμαστο τρόπο που θα αντέχει στο χρόνο και, κυρίως, θα προωθεί αποτελεσματικά την τεράστια αξία των αρχών της συμφιλίωσης, της δημοκρατίας, την ελευθερίας και της εξωστρέφειας. Αρχές και αξίες που μπορούν διαχρονικά να βοηθήσουν τον τόπο μας, τον Ελληνισμό

γενικά, αλλά και τον κάθε άνθρωπο ξεχωριστά να γίνουν καλύτεροι και να συνδράμουν στην πρόοδο του συνόλου.

Μιχάλης Σοφοκλέους
Εκτελεστικός Διευθυντής
Ινστιτούτο «Γλαύκος Κληρίδης»

Γλαύκος Κληρίδης (1919-2013) Σύντομο Βιογραφικό Σημείωμα

Ο Γλαύκος Κληρίδης γεννήθηκε στη Λευκωσία στις 24 Απριλίου 1919. Ήταν ο μεγαλύτερος γιος του δικηγόρου και πολιτικού, Ιωάννη Κληρίδη (1887-1961). Σπούδασε νομικά στο Λονδίνο.

Με την έναρξη του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου κατατάχθηκε στην Πολεμική Αεροπορία της Μεγάλης Βρετανίας. Στις 24 Ιουλίου 1942, το αεροπλάνο στο οποίο επέβαινε καταρρίφθηκε και ο ίδιος συνελήφθη αιχμάλωτος από τους Γερμανούς. Παρέμεινε σε αιχμαλωσία μέχρι το 1945.

Κατά τη διάρκεια του κυπριακού απελευθερωτικού αγώνα (1955-1959) για την ελευθερία της Κύπρου από τη βρετανική αποικιοκρατία και την ένωση του νησιού με την Ελλάδα, ήταν ενεργό μέλος της Ε.Ο.Κ.Α. (Εθνική Οργάνωσις Κυπρίων Αγωνιστών) και υπερασπίστηκε πολλούς αγωνιστές στα δικαστήρια.

Διετέλεσε υπουργός Δικαιοσύνης στη μεταβατική κυβέρνηση (1959-1960) υπό τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο Γ΄. Στις πρώτες βουλευτικές εκλογές (31 Ιουλίου 1960) ήταν επικεφαλής του «Πατριωτικού Μετώπου» και εξελέγη βουλευτής Λευκωσίας και στη συνέχεια Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας. Το 1968 ορίστηκε εκπρόσωπος της ελληνοκυπριακής πλευράς στις συνομιλίες για την επίλυση του Κυπριακού προβλήματος που προέκυψε από την αποχώρηση των Τουρκοκυπρίων από την Κυπριακή Δημοκρατία. Το 1969 ιδρύει με τον Πολύκαρπο Γιωρκάτζη το «Ενιαίο Κόμμα».

Μετά το Πραξικόπημα και την τουρκική Εισβολή στην Κύπρο τον Ιούλιο του 1974, ανέλαβε προσωρινά την Προεδρία της Κυπριακής Δημοκρατίας υπό την ιδιότητα του Προέδρου της Βουλής μέχρι τις 7 Δεκεμβρίου 1974, οπότε επέστρεψε από την εξορία ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, Αρχιεπίσκοπος Μακάριος Γ΄. Στις 4 Ιουλίου 1976, ιδρύει τον «Δημοκρατικό Συναγερμό». Κατά τις βουλευτικές εκλογές του 1981, 1985 και 1991 ήταν επικεφαλής του ψηφοδελτίου του Δημοκρατικού Συναγερμού και εξελέγη Βουλευτής Λευκωσίας.

Διετέλεσε Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας από το 1993 μέχρι το

2003 (δύο θητείες). Σημαντικό επίτευγμα της Προεδρίας του ήταν η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ήταν νυμφευμένος με την ινδικής καταγωγής Λίλα-Ειρήνη (1921-2007), με την οποία απέκτησε μία κόρη, την Καίτη Κληρίδου. Στο συγγραφικό του έργο περιλαμβάνονται τα βιβλία *Η Κατάθεσή μου* και *Ντοκουμέντα μιας Εποχής, 1993 - 2003*.

Ο Γλαύκος Κληρίδης απεβίωσε στις 15 Νοεμβρίου 2013 σε ηλικία 94 ετών.

Μπρούντζινη προτομή Γλαύκου Κληρίδη (ΓΚ338), Ύ: 38,5 εκ., 1996. Έργο: Μ. Ρ. Craca.

Προσωπική Συλλογή Γλαύκου Κληρίδη

Η προσωπική συλλογή του Γλαύκου Κληρίδη, πρώην προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, δωρίθηκε στην Ιερά Μητρόπολη Ταμασού και Ορεινής από τη θυγατέρα του, κυρία Καίτη Κληρίδη.

Σημαντικό μέρος της συλλογής αποτελεί οπλισμός του 19^{ου} αιώνα, όπως καριοφίλια, τρομπόνια, πιστόλες, σπάθες, γιαταγάνια, μπαρουτοθήκες, ζωνάρια. Πέραν των άλλων, εντοπίζονται στη συλλογή ξίφη, κρητικά μαχαίρια, ιαπωνικά σπαθιά, αφρικανικά μαχαίρια, αραβικά σπαθιά και μαχαίρια, στιλέτα και σύγχρονες ξιφολόγχες.

Μεγάλος αριθμός εικόνων, κυρίως αργυρών, επάργυρων και αγιογραφημένων, οι οποίες απεικονίζουν κατά κύριο λόγο την Παναγία, διάφορους αγίους και σκηνές από το Δωδεκάορτο απαρτίζουν τη συλλογή. Μερικές από αυτές δωρίθηκαν στον Γλαύκο Κληρίδη από εκκλησιαστικούς, πολιτιστικούς και άλλους φορείς της Κύπρου και του εξωτερικού.

Αντικείμενα λαϊκής τέχνης, όπως αξιόλογα ξυλόγλυπτα μπαούλα, ξύλινη σουβάντζα, γυάλινα μυροδοχεία (μερρέχες), γυάλινες λάμπες πετρελαίου, συγκροτούν τμήμα της συλλογής.

Η συλλογή περιλαμβάνει, επίσης, διάφορα διακοσμητικά αργυρά αντικείμενα, καθώς και αργυρούς δίσκους, οι οποίοι δόθηκαν στον πρώην πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας είτε ως διπλωματικά δώρα ξένων κυβερνήσεων είτε ως δώρα πολιτικών, εκκλησιαστικών, πολιτιστικών και άλλων φορέων. Στα δώρα του Γλαύκου Κληρίδη συμπεριλαμβάνονται αντίγραφα έργων τέχνης.

Τέλος, η αγάπη του Γλαύκου Κληρίδη για τον καπνό αντικατοπτρίζεται μέσα από τις ξυλόγλυπτες και μπρούντζινες καπνοθήκες που υπάρχουν στη συλλογή.

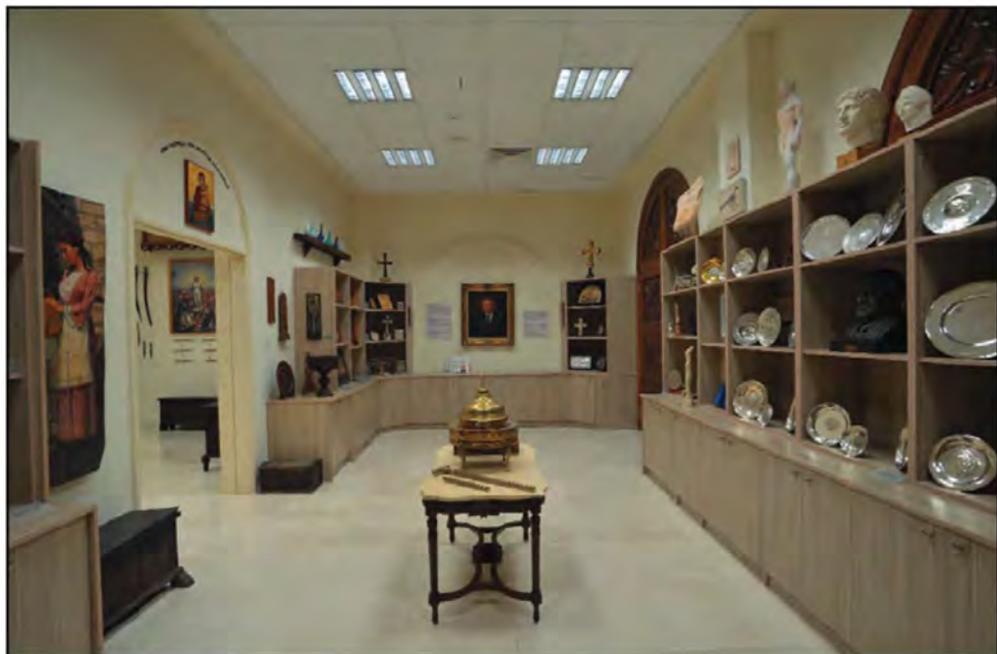
Χωρίς αμφιβολία, η ποικιλόμορφη συλλογή του Γλαύκου Κληρίδη αποτελεί δείγμα της πολυδιάστατης προσωπικότητας του πρώην προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας.

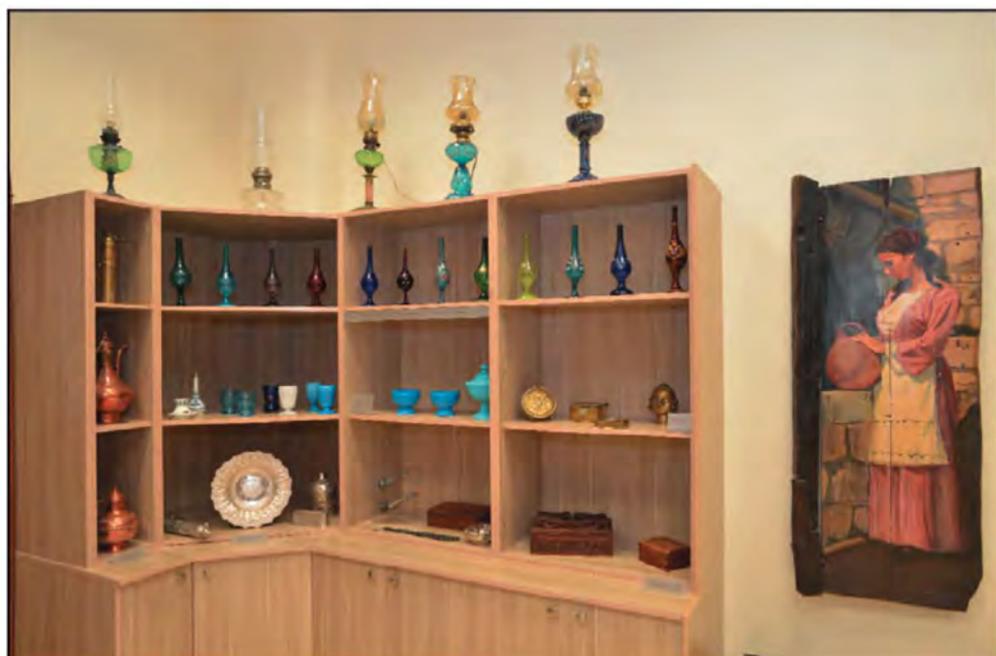
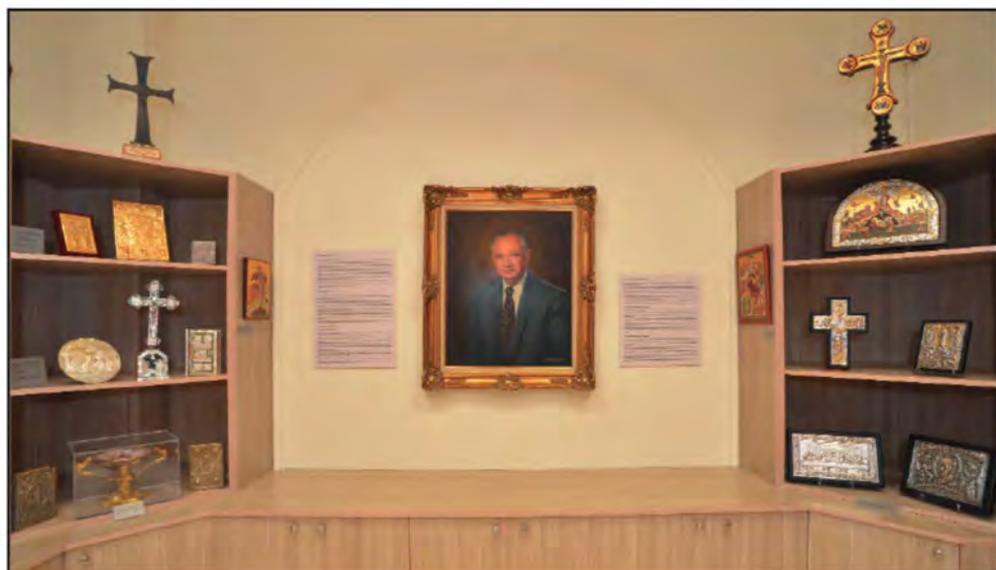

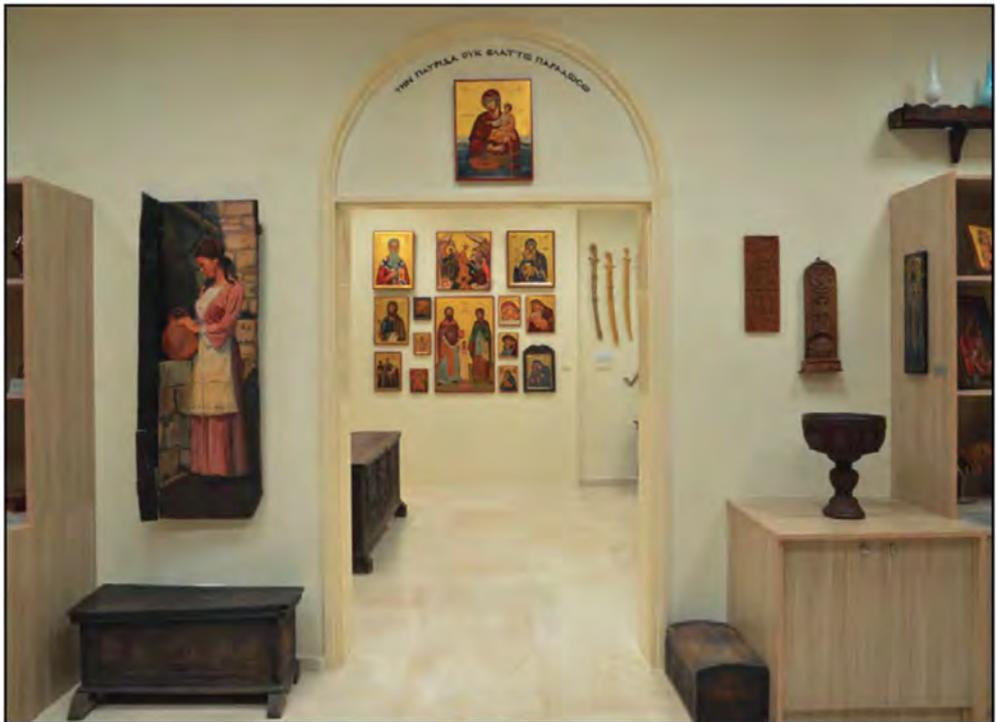
Πορταίτο Γλαύκου Κληρίδη (ΓΚ339), Ύ: 96 εκ., Π: 81 εκ, 1991. Έργο: Paul Vavlidis.

Απόψεις της Έκθεσης

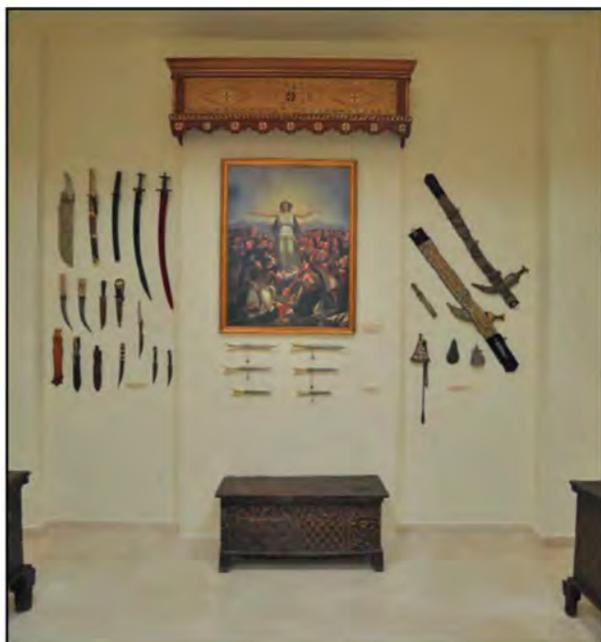

Οπλισμός

Συλλογή από κριοφίλια, πιστόλες και τρομπόνια, 19^{ος} – 20^{ος} αιώνας.

Κριοφίλι με τριφουρένιο διάκοσμο (ΓΚ154), Μ: 105,5 εκ., 1820. Φέρει επιγραφή:
*Γιάννινα 1820 Έλα και δος' μου μια φορά ακόμα τα φιλιά σου έλα να βρω παρηγοριά μέσα
στην αγκαλιά σου.*

Πιστόλα με πέλεκου
στη λαβή (ΓΚ160),
Μ: 49 εκ., 19^{ος} αιώνας.

Πιστόλα με αργυρό
στικτό διάκοσμο
(ΓΚ164),
Μ: 46 εκ., 19^{ος} αιώνας.

Πιστόλα με αργυρή
επένδυση (ΓΚ157),
Μ: 53,5 εκ.,
19^{ος} αιώνας.

Τρομπόνι (ΓΚ174),
Μ: 42 εκ.,
19^{ος} αιώνας.

Τυφέκια (ΓΚ155-156), Μ: 138,5 εκ. (πάνω) και Μ: 125,5 εκ., (κάτω),
τέλη 19^{ου} αιώνα - αρχές 20^{ου} αιώνα.

Πιστόλι (ΓΚ169), Μ: 28
εκ. (πάνω) και εξά-
σφαιρο πιστόλι (ΓΚ171)
Μ: 21,5 εκ., (κάτω), τέλη
19^{ου} αιώνα.

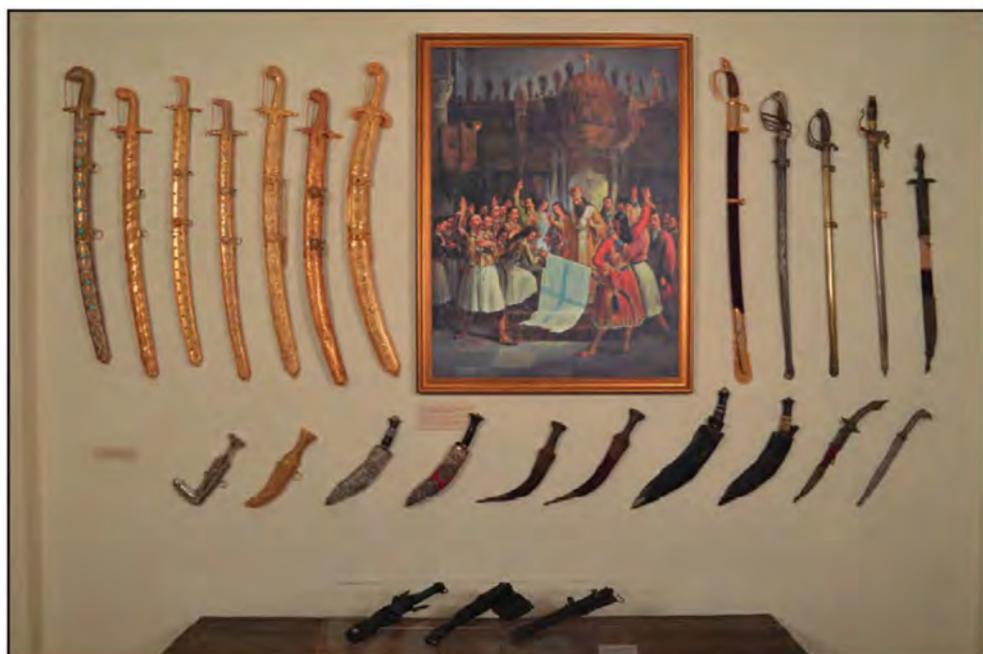
Συλλογή από ζωνάρια, μαχαίρι και μπαρουτοθήκες, 19^{ος} – 20^{ος} αιώνας.

Λεπτομέρεια από μπαρουτοθήκη και μεδουλάρι από ζωνάρι.

Μπαρουτοθήκη (ΓΚ175),
Μ: 20,5 εκ., Π: 14 εκ.,
19^{ος} αιώνας. Φέρει ένθετα αργυρά
μετάλλια με αραβικά σύμβολα.

Συλλογές από ξίφη, σπαθιά και μαχαίρια, 19^{ος} - 20^{ος} αιώνες.

Γιαταγάνι (ΓΚ112), Μ: 78 εκ., Π: 4,5 εκ., 1820. Φέρει επιγραφή: *Γιάννινα 1820 Έλα και δοσ' μου μια φορά ακόμα τα φιλιά σου, έλα να βρω παρηγοριά μέσα στην αγκαλιά σου.*

Γιαταγάνια, (ΓΚ110-111), Μ: 94 εκ., Π: 5,5 εκ. (πάνω) και Μ: 90 εκ., Π: 5 εκ. (κάτω), 19^{ος}-20^{ος} αιώνας.

Τρία ευρωπαϊκά ξίφη των αρχών του 20^{ου} αιώνα και ένα σύγχρονο ρωσικό που φέρει χρονολογία 1998 (αριστερά).

Δεύτερο αριστερά: (ΓΚ113), Μ: 96 εκ., Π: 3,5 εκ., 1900. Φέρει επιγραφή: *Fabrica de Songen 1900.*

Τρίτο από αριστερά: (ΓΚ114), Μ: 89 εκ., Π: 3 εκ., αρχές 20^{ου} αιώνα. Φέρει επιγραφή: *Bennett 66 St Martins Lane London.*

Σύγχρονα σπαθιά με διάκοσμο
αραβικής τεχνοτροπίας.

Ιαπωνικά σπαθιά, (ΓΚ147-148), Μ: 61 εκ., Π: 4 εκ., (πάνω) και Μ: 66 εκ., Π: 4,5 εκ., αρχές
20^{ου} αιώνα και 20^{ου} αιώνας αντίστοιχα.

Μαχαίρι (ΓΚ119), Μ: 47 εκ., Π: 4,5 εκ., 1821. Φέρει επιγραφή: Γιάννινα 1821.

Αραβικά μαχαίρια
(ΓΚ117-118), Μ: 44,5
εκ., Π: 6 εκ. (δεξιά),
Μ: 39 εκ., Π: 5,5 εκ.
(αριστερά), 19^{ος} - 20^{ός}
αιώνας.

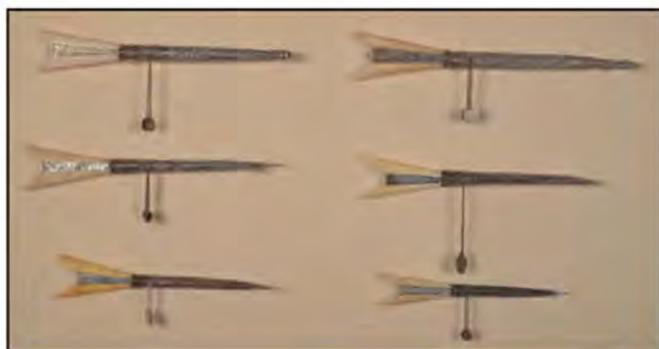
Αραβικά μαχαίρια με
οστέινη λαβή με ανά-
γλυφες ανθρώπινες
μορφές και αραβικά
σύμβολα (ΓΚ127-128)
Μ: 40 εκ., Π: 5 εκ.
(αριστερά) και
Μ: 39 εκ., Π: 5,5 εκ.
(δεξιά), 19^{ος} - 20^{ός}
αιώνας.

Αφρικάνικα μαχαίρια
σε δερμάτινη θήκη,
(ΓΚ132-133), Μ: 32 εκ.,
Π: 4 εκ. (αριστερά) και
Μ: 42 εκ., Π: 7 εκ.
(δεξιά), 20^{ός} αιώνας.

Αφρικανικά μαχαίρια με πτηνόσχημη λαβή
(ΓΚ135-136) Μ: 27 εκ. Π: 3 εκ. (αριστερά) και
Μ: 25 εκ., Π: 3 εκ. (δεξιά), 20^{ός} αιώνας.

Κρητικά μαχαίρια με
οστέινη λαβή και αργυρή
θήκη (ΓΚ140-145),
20^{ός} αιώνας.

Σύγχρονα στρατιωτικά σιλέτα και τσεκούρι. Δώρα αξιωματικών των Ειδικών Ενόπλων
Δυνάμεων.

Αριστερά: (ΓΚ152) Μ: 35 εκ., Π: 6 εκ., 20^{ός} αιώνας.

Κέντρο: Τσεκούρι (ΓΚ153) Μ: 34 εκ., Π: 15,5 εκ., 20^{ός} αιώνας.

Δεξιά: (ΓΚ151) Μ: 36 εκ., Π: 4 εκ., 20^{ός} αιώνας.

Εικόνες

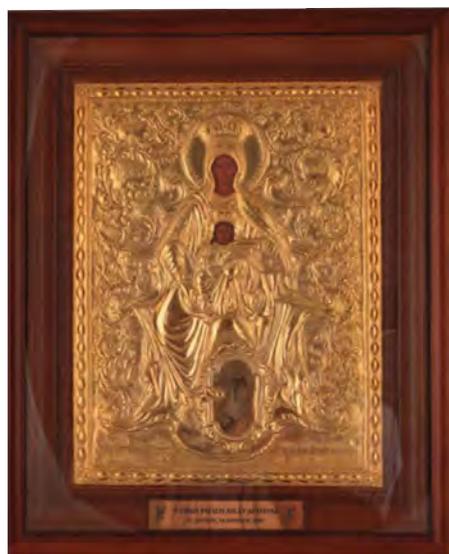

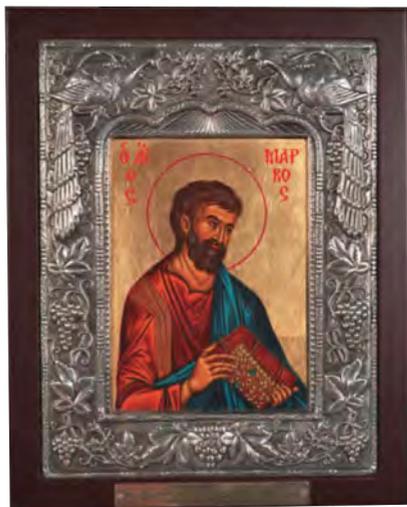
Συλλογή σύγχρονων αργυρών, επάργυρων και επίχρυσων εικόνων.

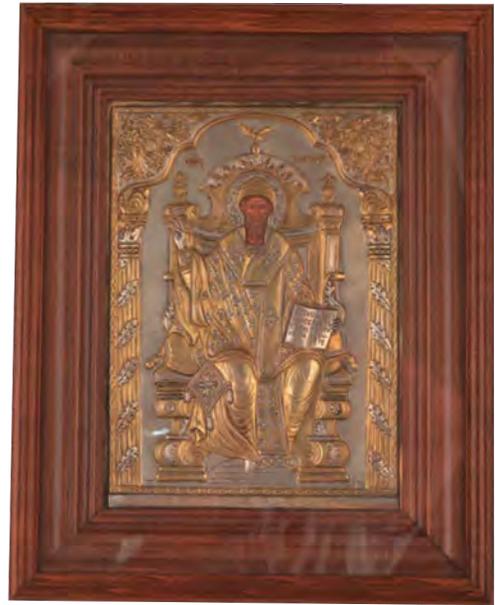
Παναγία Βρεφοκρατούσα η Οδηγήτρια με ξυλόγλυπτο πλαίσιο (ΓΚ285), Υ: 90 εκ., Μ: 69 εκ., Π: 3 εκ., 20^{ος} αιώνας. Δωρίθηκε από τον Λουκά Χατζιωάννου.

Αριστερά: Παναγία Σουμελά (αντίγραφο - ΓΚ290), Ύ: 26 εκ., Μ: 16 εκ., Π: 3 εκ., 2000.
Δωρίθηκε το 2000 από το Πανελλήνιο Ίδρυμα Παναγία Σουμελά.
Δεξιά: Παναγία η Χρυσοσπηλιώτισσα (αντίγραφο - ΓΚ291), Ύ: 44 εκ., Μ: 36 εκ., Π: 3 εκ.,
2000. Δωρίθηκε από την Τοπική Ένωση Δημοκρατικού Συναγερμού Δευτεράς
στις 16 Απριλίου 2010.

Άγιος Μάρκος και Παναγία η Γλυκοφιλούσα με μεταλλικά πλαίσια (ΓΚ308 και ΓΚ301),
Ύ: 30 εκ., Μ: 24 εκ., Π: 2 εκ., 20^{ός} αιώνας. Δωρίθηκε από τον Πατριάρχη Αλεξανδρείας,
Πέτρο Ζ' (1997-2004).

Αριστερά: Άγιος Νικόλαος (ΓΚ305), Ύ: 33 εκ., Μ: 26 εκ., Π: 1,5 εκ., 2008. Δωρίθηκε το 2008 από την εκκλησιαστική επιτροπή του Αγίου Νικολάου, Πάνω Λακατάμιας.
Δεξιά: Άγιος Σπυρίδων (ΓΚ314), Ύ: 44 εκ., Μ: 34,5 εκ., Π: 5,5 εκ. 1995. Δωρίθηκε από την Ιερά Μητρόπολη Κέρκυρας, Παξών και Διαποντίων Νήσων το 1995.

Άγιος Δημήτριος προστάτης της Θεσσαλονίκης (ΓΚ312), Ύ: 16 εκ., Μ: 31,5 εκ., Π: 2,5 εκ., 20^{ός} αιώνας.

Εικόνες από το Δωδεκάορτο: η Γέννηση (ΓΚ329, Υ: 39 εκ., Μ: 33 εκ., Π: 3 εκ., δωρίθηκε από το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων το 2000), η Βάπτιση (ΓΚ332, οριζόντια κεραία: 21 εκ., κάθετη κεραία: 32 εκ., Π: 2 εκ., 20^{ος} αιώνας), η Μεταμόρφωση (ΓΚ331, Υ: 20 εκ., Μ: 15 εκ., Π: 2 εκ., ενθύμιο από τα εγκαίνια του ναού της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος Ανθούπολης στις 30 Οκτωβρίου 1996), ο Μυστικός Δείπνος (ΓΚ330, Υ: 21,5 εκ., Μ: 34,5 εκ., Π: 2 εκ., 20^{ος} αιώνας) και η Ανάσταση (ΓΚ333, Υ: 28 εκ., Μ: 23 εκ., Π: 2,5 εκ., 20^{ος} αιώνας).

Συλλογή σύγχρονων αγιογραφημένων εικόνων.

Παναγία Βρεφοκρατούσα το Άξιον Εστί (ΓΚ248), Υ: 58 εκ., Μ: 48 εκ., Π: 4 εκ., 1994. Προέλευση: Ιερά Μονή Ξενοφώντος Αγίου Όρους. Δωρίθηκε από την κοινότητα Αγίου Όρους.

Αριστερά: Παναγία Βρεφοκρατούσα η Οδηγήτρια (ΓΚ251), Ύ: 23 εκ., Μ: 17,5 εκ., Π: 2,3 εκ., 1993. Δωρίθηκε από τον Σύνδεσμο Κυπρίων Αργολίδας τον Ιούλιο του 1993 ως ενθύμιο της επίσκεψης του Γλαύκου Κληρίδη στο Ναύπλιο.

Δεξιά: Παναγία Βρεφοκρατούσα η Γλυκοφιλούσα (ΓΚ249), Ύ: 40 εκ., Μ: 30 εκ., Π: 2,5 εκ., 1996. Προέλευση: Ιερά Μονή Διονυσίου Άγιο Όρος. Δωρίθηκε από την Παγκύπρια Ένωση Πολυτέκνων τον Μάιο του 1997.

Αριστερά: Άγιος Ηρακλείδιος (ΓΚ266), Ύ: 60 εκ., Μ: 41 εκ., Π: 4 εκ., 2010. Έργο: Κώστα Γερασίμου. Δωρίθηκε από τον Μητροπολίτη Ταμασού και Ορεινής Ησαΐα τον Απρίλιο του 2010.

Δεξιά: Ο άγιοι νεομάρτυρες ηγεμόνας Κωνσταντίνος Μπρινκοβεάνου και οι υιοί του: Κωνσταντίνος, Στέφανος, Ράδος, Ματθαίος και ο θησαυροφύλακας του Γιαννάκης Βακαρέσου (ΓΚ268), Ύ: 40 εκ., Μ: 28 εκ., Π: 3 εκ., 1996. Έργο: Μ. Βυζυλοί. Δωρίθηκε από τον Πατριάρχη Ρουμανίας Θεόκτιστο το 1996.

Αριστερά: Ξύλινος ζωγραφιστός σταυρός (ΓΚ280). Εικονίζεται ο Εσταυρωμένος και στις άκρες των κεραιών του σταυρού τα σύμβολα των τεσσάρων Ευαγγελιστών, Ύ: 56 εκ., Μ: 30 εκ., Π: 3,3 εκ., 1993. Έργο: Παναγιώτη Σιάγκρη και Ερατούς Χατζησάββα. Δωρίθηκε από τον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου Χρυσόστομο Α' το 1993.

Δεξιά: Έφιππος άγιος Γεώργιος δρακοντοκτόνος (ΓΚ284), εικόνα σε σμάλτο, Ύ: 70 εκ., Μ: 60,5 εκ., Π: 3,5 εκ., 20^{ός} αιώνας.

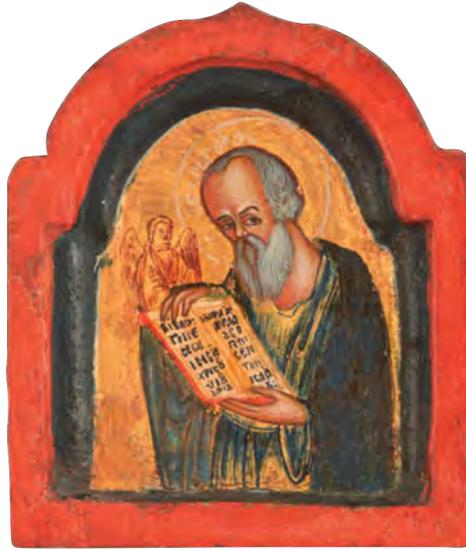
Μικρή Δέηση (ΓΚ269-273), εικόνες σε μάρμαρο, Ύ: 39,5 εκ., Μ: 28,5 εκ., Π: 2 εκ. (Ενθρονος Χριστός) Ύ: 39 εκ., Μ: 19 εκ., Π: 2 εκ. (υπόλοιπες εικόνες), 20^{ός} αιώνας.

Παναγία Οδηγήτρια, Ύ: 38 εκ., Μ: 30 εκ., Π: 3 εκ., 19^{ος} αιώνας.

Παναγία Χρυσορογιάτισσα (ΓΚ181), Ύ: 20 εκ., Μ: 16 εκ., Π: 2,5 εκ., 1850. Στο κάτω μέρος φέρει επιγραφή: Δέησις σάβα μετά παντός του (οι)κ(ου) 1850.

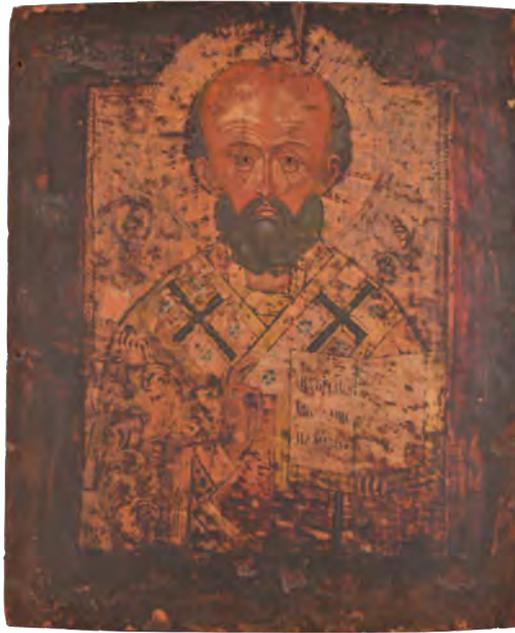
Ευαγγελιστής Ματθαίος (ΓΚ184), Ύ: 15,5 εκ., Μ: 13 εκ., Π: 2 εκ., 19^{ος} αιώνας.

Δίπτυχο: οι άγιοι Νικόλαος και Βασίλειος (ΓΚ183), Ύ: 10,2 εκ., Μ: 11,3 εκ., Π: 0,5 εκ.
(ανοικτό), Ύ: 10,2 εκ., Μ: 5,4 εκ., Π: 2 εκ. (κλειστό), 19^{ος} αιώνας.

Άγιος Μηνάς (ΓΚ185), Ύ: 21,5 εκ., Μ: 10 εκ., Π: 1 εκ., 19^{ος} αιώνας. Στη πίσω όψη φέρει την ακόλουθη επιγραφή: Ταυτην τῆ (1)5 Μαρτίου 1892 την Κολοκοτρώνη / Ιερων Ιερών / Δορον αναμνήσεος / παρά Εφροσηνης Γ. Κολοκοτρώνη / Αναστασία Δ. Άρων / το έλαβα την 26 Μαρτίου / τοῦ έτους / 1892.

Άγιος Νικόλαος (ΓΚ186), Ύ: 38 εκ., Μ: 31,5 εκ., Π: 2 εκ., τέλη 19^{ου} αιώνα.

Τρίπτυχο: οι άγιοι Νικόλαος, Ιωάννης ο Πρόδρομος, Χαράλαμπος (ΓΚ182), Ύ: 12 εκ., Μ: 31,5 εκ., Π: 0,5 εκ. (ανοικτό), Ύ: 12 εκ., Μ: 10,4 εκ., Π: 3 εκ. (κλειστό), αρχές 20^{ου} αιώνα.

Νομίσματα

Ελληνιστικό χάλκινο νόμισμα Αντιόχου Ζ', 131/130 π.Χ.

Φοινικικό χάλκινο νόμισμα, 184/183 π.Χ.

Ρωμαϊκό χάλκινο νόμισμα αυτοκράτορα Γαλλιηνού, 257 - 268 μ.Χ.

Χρυσό δηνάριο χαλίφη Αμπού Ταμίμ Μα'αδ Αλ Μουζλί Ντιν Αλλάχ, 983 μ.Χ.

Χάλκινο νόμισμα Σταυροφορικής περιόδου, 1030 - 1042 μ.Χ.

Αργυρό νόμισμα χαλίφη Ναζίμ αλ-Ντιν Γαζί, 1259 - 1280 μ.Χ.

Λαϊκή Τέχνη

Ευλόγλυπτο μπαούλο – κασέλα με τμήμα ανάγλυφης πρόσοψης (ΓΚ29),
Ύ: 48 εκ., Μ: 103 εκ., Π: 39 εκ., 18^{ος} αιώνας.

Ευλόγλυπτο μπαούλο – κασέλα με ανάγλυφη πρόσοψη (ΓΚ28),
Ύ: 72 εκ., Π: 170 εκ., Μ: 59 εκ., 19^{ος} αιώνας.

Ευλόγλυπτο μπαούλο – κασέλα με ανάγλυφη πρόσοψη (ΓΚ30),
Υ: 45 εκ., Μ: 90 εκ., Π: 31 εκ., 19^{ος} αιώνας.

Ευλόγλυπτο μπαούλο – κασέλα με διακοσμημένη πρόσοψη (ΓΚ31),
Υ: 21 εκ., Μ: 47 εκ., Π: 28 εκ., αρχές 20^{ου} αιώνα.

Ξύλινο ράφι – σουβάντζα με οδοντωτό πλαίσιο (ΓΚ27),
Μ: 175 εκ., Π: 14 εκ., 20^{ός} αιώνας.

Γυάλινες μερρέχες (μυροδοχεία) με αχλαδόσχημο σώμα, μακρύ λαιμό και γραπτή διακόσμηση (ΓΚ9-15), μέγιστο ύψος: 30 εκ., μέγιστη διάμετρος βάσης: 8,5 εκ., 20^{ός} αιώνας.

Διάφοροι τύποι γυάλινων λαμπών πετρελαίου (ΓΚ4, 5, 8), μέγιστο ύψος: 61 εκ., 20^{ός} αιώνας.

Μεταλλικός μύλος μπαχαρικών (ΓΚ1, Ύ: 28 εκ., Δ: 6 εκ.), κανάτες (ΓΚ2-3, Ύ: 38 εκ., Δ: 12 εκ. και Ύ: 26 εκ., Δ: 7,5 εκ. αντίστοιχα), 20^{ός} αιώνας.

Διάφοροι τύποι γυάλινων ποτηριών και δοχείων (ΓΚ48-56), Ύ: 10 και 12 εκ. (ποτήρια), Ύ: 10 και 22 εκ. (δοχεία), τέλη 19^{ου} – αρχές 20^{ού} αιώνα.

Πορσελάνινο κηροπήγιο και μερρέχα (ΓΚ57-58), Ύ: 8,5 εκ., Δ: 7,5 εκ. (κηροπήγιο), Ύ: 20 εκ., Δ: 6 εκ. (μερρέχα), 20^{ός} αιώνας.

Νεαρή με παραδοσιακή κυπριακή ενδυμασία ζωγραφισμένη πάνω σε φύλο παλαιάς πόρτας (ΓΚ32), Ύ: 141 εκ., Μ: 56 εκ., Π: 8,5 εκ., 2001. Έργο: Ρεβέκκα Μωυσή.

Τιμητικοί Δίσκοι

Αριστερά: Αργυρός δίσκος με απεικόνιση του Ήλιου της Βεργίνας (ΓΚ222),
 Δ: 16,5 εκ., 20^{ος} αιώνας.

Κέντρο: Επίχρυσος δίσκος με απεικόνιση του Μεγάλου Αλεξάνδρου (ΓΚ221), Δ: 20,5 εκ.,
 20^{ος} αιώνας. Έργο: Εργαστηρίου Ηλία Λαλαούνη. Δωρίθηκε από τον Νομόρχη Δωδεκανή-
 σων, Σάββα Καραγιάννη, τον Αύγουστο του 2001.

Δεξιά: Αργυρός και επίχρυσος δίσκος με απεικόνιση του καραβιού της Αργοναυτικής
 Εκστρατείας (ΓΚ223), Δ: 14 εκ., 20^{ος} αιώνας.

Αριστερά: Αργυρός δίσκος με απεικόνιση δικέφαλου αετού (ΓΚ226), Δ: 20,5 εκ.,
 20^{ος} αιώνας.

Κέντρο: Αργυρός δίσκος με απεικόνιση δικέφαλου αετού (ΓΚ205), Δ: 16 εκ., 1993.
 Δωρίθηκε από τα σωματεία Εθνικός Άσσιας-Παρθενών Στροβόλου στις 28 Αυγούστου 1993.

Δεξιά: Αργυρός δίσκος με απεικόνιση δικέφαλου αετού (ΓΚ229), Δ: 23 εκ., 1994. Δωρίθηκε
 από το προσωπικό του Δημοκρατικού Συναγερμού στις 30 Δεκεμβρίου 1994.

Αριστερά: Αντίγραφο αργυρού δίσκου με απεικόνιση στην ταινία του χείλους δώδεκα μεταλλίων με τις προτομές των Αποστόλων και σλαβονικές επιγραφές (17ος αιώνας - ΓΚ231), Δ: 23 εκ., 20^{ός} αιώνας.

Δεξιά: Αντίγραφο αργυρού δίσκου από τη Λάμπουσα με θέμα τον γάμο του Δαβίδ (6^{ος} αιώνας - ΓΚ233), Δ: 25 εκ., 20^{ός} αιώνας.

Αριστερά: Αργυρός δίσκος με απεικόνιση δικέφαλου αετού (ΓΚ228), Δ: 22,5 εκ., 20^{ός} αιώνας. Δωρίθηκε από τον Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και πάσης Ελλάδος Χριστόδουλο (1998-2008).

Κέντρο: Αργυρός δίσκος με απεικόνιση σταυρού (ΓΚ227), Δ: 14 εκ., 20^{ός} αιώνας.
Δεξιά: Αργυρός δίσκος με απεικόνιση δικέφαλου αετού (ΓΚ230), Δ: 26 εκ., 1996. Δωρίθηκε από τον τηλεοπτικό σταθμό «Αντέννα» στις 23 Φεβρουαρίου 1996.

Αριστερά: Αργυρός δίσκος με απεικόνιση του εμβλήματος του Ελληνικού Πολεμικού Ναυτικού (ΓΚ219), Δ: 25 εκ., 1995. Δωρίθηκε από τον Αντιναύαρχο Ι. Στάγκα του Πολεμικού Ναυτικού και αρχηγό ΓΕΝ τον Ιούνιο του 1995.

Κέντρο: Αργυρός δίσκος με απεικόνιση του εμβλήματος του Παγκύπριου Συνδέσμου Πολεμιστών Β' Παγκοσμίου Πολέμου (ΓΚ215), Δ: 21 εκ., 1996. Δωρίθηκε από τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Πολεμιστών Β' Παγκοσμίου Πολέμου στις 19 Μαΐου 1996.

Δεξιά: Αργυρός δίσκος με απεικόνιση του εμβλήματος της Σχολής Πολέμου Αεροπορίας (ΓΚ220), Δ: 27 εκ., 1995. Δωρίθηκε από την Σχολή Πολέμου Αεροπορίας τον Ιανουάριο του 1995.

Αριστερά: Αργυρός δίσκος με απεικόνιση του εμβλήματος του Γενικού Επιτελείου Στρατού (ΓΚ216), Δ: 22 εκ., 20^{ός} αιώνας.

Κέντρο: Αργυρός δίσκος με απεικόνιση του εμβλήματος του Ελληνικού Πολεμικού Ναυτικού (ΓΚ217), Δ: 15 εκ., 20^{ός} αιώνας.

Δεξιά: Αργυρός δίσκος με απεικόνιση του εθνόσημου των Ενόπλων Δυνάμεων (ΓΚ218), Δ: 20 εκ., 20^{ός} αιώνας.

Αριστερά: Αργυρός δίσκος με απεικόνιση του εμβλήματος του Κογκρέσου των Ηνωμένων Πολιτειών (ΓΚ214), Δ: 26 εκ., 20^{ός} αιώνας.

Δεξιά: Αργυρός δίσκος με απεικόνιση του εμβλήματος της κοινότητας Crispianto Ιταλίας (ΓΚ213), Δ: 31 εκ., 1996. Δωρίθηκε από την κοινότητα Crispianto Ιταλίας στις 8 Αυγούστου 1996.

Αριστερά: Αργυρός δίσκος με απεικόνιση καρπού φουντουκιάς (ΓΚ211), Δ: 22 εκ., 1996. Δωρίθηκε στο Φεστιβάλ Άλωνα στις 9 Αυγούστου 1996.

Κέντρο: Αργυρός δίσκος με απεικόνιση αετού και την επιγραφή Δήμος Παφίων (ΓΚ210), Δ: 12,5 εκ., 20^{ός} αιώνας.

Δεξιά: Αργυρός δίσκος με απεικόνιση μυροδοχείου και την επιγραφή LARNAKA GOLD 97 (ΓΚ209), Δ: 26 εκ., 1997.

Αριστερά: Αργυρός δίσκος με απεικόνιση του εμβλήματος του σωματείου Άρης Περάτων (ΓΚ208), Δ: 21 εκ., 1996. Δωρίθηκε από τα Εθνικόφρονα Σωματεία Α.Σ. Άρης Περάτων στις 24 Μαρτίου 1996.

Κέντρο: Αργυρός δίσκος με απεικόνιση του εμβλήματος του σωματείου Ολυμπιακός Λευκωσίας (ΓΚ207), Δ: 21,5 εκ., 1996. Δωρίθηκε από το Αθλητικό Σωματείο Ολυμπιακός Λευκωσίας στις 17 Μαΐου 1996.

Δεξιά: Αργυρός δίσκος με απεικόνιση του εμβλήματος της Ένωσης Νέων Αγίου Δομετίου (ΓΚ206), Δ: 19 εκ., 2002. Δωρίθηκε στα εγκαίνια της ΕΝΑΔ στις 7 Ιουνίου 2002.

Αριστερά: Αργυρός δίσκος με απεικόνιση του εμβλήματος του Προξενικού Σώματος Κύπρου (ΓΚ204), Δ: 18,5 εκ., 1993. Δωρίθηκε από το Προξενικό Σώμα Κύπρου στις 9 Δεκεμβρίου 1993.

Δεξιά: Αργυρός δίσκος με απεικόνιση αγρινού (ΓΚ199), Δ: 19 εκ., 1995. Δωρίθηκε από τους INNER WHEEL στο συνέδριο Ελλάς/Κύπρος τον Μάρτιο του 1995.

Αριστερά: Αργυρός δίσκος με απεικόνιση του εμβλήματος του συνδέσμου E.S.O.B.G.A (ΓΚ212), Δ: 16 εκ., 1993. Δωρίθηκε από τον σύνδεσμο αποφοίτων της Αγγλικής Σχολής (E.S.O.B.G.A) το 1993.

Δεξιά: Αργυρός δίσκος με απεικόνιση του εμβλήματος του ιδιωτικού σχολείου TERRA SANTA (ΓΚ201), Δ: 18 εκ., 1997. Δωρίθηκε από το ιδιωτικό σχολείο TERRA SANTA λόγω της 350^{ης} επετείου του σχολείου (1646-1996).

Αριστερά: Αργυρός δίσκος με απεικόνιση άνθινου διακόσμου (ΓΚ202), Δ: 16,5 εκ., 1972. Δωρίθηκε στα εγκαίνια του Μεγάρου Παγκυπριακής στις 26 Απριλίου 1972.

Κέντρο: Αργυρός δίσκος με απεικόνιση του εμβλήματος του Παγκύπριου Συνδέσμου Δυσλεξίας (ΓΚ200), Δ: 18,5 εκ., 1997. Δωρίθηκε από τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Δυσλεξίας στις 2 Δεκεμβρίου 1997.

Δεξιά: Αργυρός δίσκος με απεικόνιση γυναικείας προτομής (ΓΚ224), Δ: 16 εκ., 1993. Δωρίθηκε από τον Γυναικείο Όμιλο Πρωτοπορία στη Λίλα – Ειρήνη Κληρίδου στις 7 Ιουλίου 1993.

Αργυρά Διακοσμητικά Αντικείμενα

Αριστερά: Αντίγραφο αργυρού δίσκου του 17^{ου} αιώνα (ΓΚ197), Μ: 30,5 εκ., Π: 22,5 εκ., 20^{ός} αιώνας. Στο κέντρο φέρει επιγραφή αφιέρωσης στον άγιο Γεώργιο.

Δεξιά: Αργυρός δίσκος (δώρο γάμου - ΓΚ198), Δ:15 εκ., 1967. Φέρει επιγραφή στο κάτω μέρος Π. Γιωρκάτζης - Φ. Μιχαηλίδου 4/6/1967 και στο πάνω μέρος τα αρχικά Π. Φ.

Αργυρός δίσκος (ΓΚ196), Δ: 28 εκ., 2001. Δωρίθηκε από την Κυπριακή Αδελφότητα του Καΐρου τον Μάρτιο του 2001.

Αργυρή μερρέχα κυπριακής τεχνοτροπίας (ΓΚ240), Ύ: 19 εκ., 20^{ός} αιώνας.

Αριστερά: Αργυρό τάσι με το έμβλημα της Λαϊκής Τράπεζας (ΓΚ195), Ύ: 12 εκ., Δ: 23 εκ., 2002. Δωρίθηκε στη Λίλα - Ειρήνη Κληρίδη τον Δεκέμβριο του 2002.

Δεξιά: Αργυρό βάζο (ΓΚ187), Ύ: 41,5 εκ., 2002. Δωρίθηκε από τα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου στις 24 Απριλίου 2002.

Βυζαντινό χάλκινο νόμισμα αυτοκράτορα Ιουστίνου Α', 518 - 622 μ.Χ.

Αραβικό χάλκινο νόμισμα, Περίοδος χαλιφάτου των Ουμαγιάδων.

Αργυρό νόμισμα χαλίφη Αλ Μανσούρ, 771 μ.Χ.

Αργυρό νόμισμα χαλίφη Αλ Μουκταδίν, 941 μ.Χ.

Αργυρός δίσκος περσικής τεχνοτροπίας με ανάγλυφες παραστάσεις (ΓΚ243), Δ: 32 εκ.,
20^{ος} αιώνας.

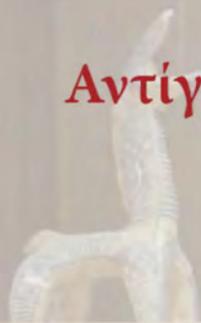

Αργυρό μαγειρικό σκεύος αραβικής
τεχνοτροπίας (ΓΚ246), Υ: 20,5 εκ.,
Δ: 9,5 εκ., 20^{ος} αιώνας.

Κυλινδρικές θήκες αραβικής
τεχνοτροπίας, για μεταφορά
επιστολών (ΓΚ244-245).
Πάνω: Μ: 31 εκ., Δ: 3 εκ.,
20^{ος} αιώνας.
Κάτω: Μ: 35 εκ., Δ: 6 εκ.,
20^{ος} αιώνας.

Αντίγραφα Αρχαίων Έργων Τέχνης

Αντίγραφο πήλινου ομοιώματος καραβιού της Μέσης Εποχής του Χαλκού (1800-1700 π.Χ.) από τους Βουνούς (ΓΚ77), Ύ: 21 εκ., Δ: 11,5 εκ., 20^{ός} αιώνας.

Αντίγραφο πήλινου ανθρωπόμορφου ειδωλίου της Μέσης Εποχής του Χαλκού (1800-1700 π.Χ.) (ΓΚ78), Ύ: 30 εκ., Π: 4 εκ., 20^{ός} αιώνας. Συλλογή Πιερίδη.

Αντίγραφα αγγείων Κυπρογεωμετρικής Περιόδου (1050-750 π.Χ.) (ΓΚ90-91) Ύ: 15 εκ., Δ: 18 εκ., (αριστερά), και Ύ: 29 εκ., Δ: 9 εκ., (δεξιά), 20^{ός} αιώνας.

Αντίγραφα κυκλαδικών ειδωλίων (ΓΚ80-82) (3^η χιλιετία π.Χ.).

Αριστερά: Ύ: 42 εκ., Π: 11 εκ., 20^{ός} αιώνας. Δωρίθηκε από τους Έλληνες προσκόπους, τον Οκτώβριο του 2001.

Κέντρο: Ύ: 47 εκ., Π: 9 εκ., 1999.

Δωρίθηκε από τον Α' υπαρχηγό του ΓΕΣ αντιστράτηγο Αθανάσιο Νικολοδήμο, Μάιος 1999.

Δεξιά: Ύ: 30 εκ., Π: 8 εκ., 20^{ός} αιώνας.

Αντίγραφο κεφαλής ειδωλίου από το Άρσος (480-450 π.Χ.) (ΓΚ95),

Ύ:16 εκ., Π: 8 εκ., 20^{ός} αιώνας.

Αντίγραφο αμφικυβητικής κεφαλής με διάδημα
διακοσμημένο με χρυσά και μαρμαίνα.
Από το Άρσος. (Κέρως) 480 - 450 π.Χ.

Αντίγραφο προτομής της θεάς Κυβέλης που κρατά τύμπανο (4^{ος} αι. π.Χ.) (ΓΚ88), Ύ: 45 εκ., Π: 34 εκ., 20^{ός} αιώνας.

Αντίγραφο προτομής «Εφήβου του Μαραθώνα» (330 π.Χ) (ΓΚ85), Ύ: 36 εκ., Π: 21 εκ., 1995. Δωρίθηκε από τον Α' υπαρχηγό του ΓΕΣ Άντρο Δημήτριο Δήμου σε ανάμνηση της επισκέψεώς του στην Κύπρο, τον Μάιο του 1995.

Χριστιανικά Έργα Τέχνης και Αντίγραφα

Ευλόγλυπτοι σταυροί.

Αριστερά: σταυρός με παράσταση της Σταύρωσης (ΓΚ61), κάθετη κεραία: 18 εκ., οριζόντια κεραία: 7 εκ., Π: 1 εκ., 20^{ος} αιώνας. Φέρει επιγραφή *Ειδ. Σχολείο Έδεσσας*.

Κέντρο: αμφιπρόσωπος σταυρός (ΓΚ60), κάθετη κεραία: 33 εκ., οριζόντια κεραία: 11 εκ., Π: 1,5 εκ., 1999. Στην κύρια όψη εικονίζεται η Σταύρωση και στην πίσω όψη η Βάπτιση. Φέρει επιγραφή: *Άγιον Όρος 1999*.

Δεξιά: σταυρός με παράσταση της Σταύρωσης (ΓΚ62), κάθετη κεραία: 16 εκ., οριζόντια κεραία: 8,5 εκ., Π: 1 εκ., 20^{ος} αιώνας.

Μεταλλικός επιστήθιος σταυρός-λειψανοθήκη (ΓΚ75), κάθετη κεραία: 5 εκ., οριζόντια κεραία: 3 εκ., Π: 1 εκ., 20^{ος} αιώνας.

Ξυλόγλυπτες εικόνες

Αριστερά: Ολόσωμη Θεοτόκος Βρεφοκρατούσα (ΓΚ69), Ύ: 29 εκ., Μ: 23 εκ., Π: 3,5 εκ., 1994. Δωρίθηκε από τον Ηγούμενο της Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου Εφραίμ, στις 3 Σεπτεμβρίου 1994.

Δεξιά: Σταύρωση (ΓΚ70), Ύ: 49 εκ., Μ: 39 εκ., Π: 4,5 εκ., 1995. Δωρίθηκε από τον Ηγούμενο της Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου Εφραίμ, στις 9 Σεπτεμβρίου 1995. Έργο Ανανίου Μοναχού, Ιερά Σκήτη Κausοκαλυβίων, Άγιο Όρος 1993.

Αντίγραφο «Ίασπη» του 14^{ου}-15^{ου} της Μονής Βατοπεδίου, δώρο του Μανουήλ Παλαιολόγου προς τη Μονή Βατοπεδίου (ΓΚ338), Ύ: 19 εκ., Δ: 32 εκ., 20^{ός} αιώνας.

Αριστερά: Αντίγραφο επί-
χρυσου καλύμματος ευαγγε-
λίου του 1712, με σκηνές
της Γέννησης και του Ευαγγε-
λισμού, Μουσείο Μπε-
νάκη (ΓΚ64), Υ: 19 εκ.,
Μ: 13,5 εκ., 20^{ός} αιώνας.

Δεξιά: Αντίγραφο επίχρυσου
καλύμματος ευαγγελίου του
1737, με παραστάσεις της
Αμπέλου, του Ευαγγελισμού,
των Ευαγγελιστών και προ-
τομές αγίων, Μουσείο Μπε-
νάκη (ΓΚ63), Υ: 27 εκ.,
Μ: 17 εκ., 20^{ός} αιώνας.

Συλλογή με ξυλόγλυπτα έργα αρμενικής
τεχνοτροπίας.

Ξυλόγλυπτο βάζο αρμενικής τεχνοτροπίας με
παραστάσεις εκκλησιών της Αρμενίας (ΓΚ336),
Υ: 41 εκ., Δ: 16,5 εκ., 20^{ός} αιώνας. Δωρίθηκε
από τον υπουργό Άμυνας της Αρμενίας.

Ξυλόγλυπτα πλακίδια αρμενικής τεχνοτροπίας
(ΓΚ334-335).

Πάνω αριστερά: Υ: 50 εκ. Μ: 14,5 εκ., Π: 2 εκ.,
20^{ός} αιώνας.

Πάνω δεξιά: Υ: 43 εκ., Μ: 15,5 εκ., Π: 2 εκ.,
20^{ός} αιώνας.

